

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN

Inventering av stora rovdjur i Örebro län

En sammanställning av inventeringssäsongen 2014/15

Länsstyrelsen
Örebro län

Publ nr: 2015:25

Titel: Inventering av stora rovdjur i Örebro län
– en sammanställning av inventeringssäsongen 2014/15

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Omslagsfoto: Mostphotos.

Publ nr: 2015:25

Författare: David Höök

Innehåll

1 Björn – Bedömning av stammen	5
1.1 Observationer	5
1.2 Björnstammens utveckling.....	5
2 Järv – Bedömning av stammen.....	5
2.1 Observationer	5
2.2 Järvstammens utveckling.....	5
3 Kungsörn –Inventeringsresultat	5
3.1 Bekräftade revir och häckningar	5
3.2 Kungsörnsstammens utveckling.....	5
4 Lodjur - Inventeringsresultat	6
4.1 Familjegrupper.....	6
4.2 Känd dödlighet.....	6
4.3 Lodjursstammens utveckling	6
5 Varg - Inventeringsresultat	6
5.1 Familjegrupper och revirmarkerande par.....	6
5.2 Känd dödlighet.....	8
5.4 Vargstammens utveckling	8
6 Rapportering av rovdjursobservation	9
6.1 Skandobs	9
6.2 Förändring från föregående år	9
Referenser	10

1 Björn – Bedömning av stammen

1.1 Observationer

Under 2014 rapporterades fem björnobservationer av allmänheten varav en kvalitetssäkrades och bekräftades som björn vid Åtorp, i länets västra del. I år har hittills, 2015-08-03, endast ett fåtal björnobservationer rapporterats varav ingen har kunnat kvalitetssäkras.

Observationerna var registrerade via Rovobs.

1.2 Björnstammens utveckling

Antalet rapporterade björnobservationer har varierat mellan 6-31st per år sedan 2009. Örebro län befinner sig i utkanten av björnpopulationens utbredningsområde. Merparten av björnarna som syns i länet är troligvis hanar då de tenderar att röra sig större sträckor från födselreviret än honor (Sahlén m.fl. 2006).

2 Järv – Bedömning av stammen

2.1 Observationer

Under inventeringssäsongen (1 oktober – 31 mars) har ett fåtal järvobservationer rapporterats in via Rovobs och Skandobs. Rapporterna tyder på att järvar rör sig över hela länet då den sydligaste rapporten var ifrån trakten kring Olshammar, söder om Askersund. Rapporten kunde även kvalitetssäkras av Länsstyrelsen.

2.2 Järvstammens utveckling

Allmänhetens rapporterade observationer har ökat i länet under senare år. Ingen reproduktion har ännu kunnat konstateras inom länet, men precis som för björn så ligger länet i utkanten av järvens utredningsområde. Likt björnen flyttar hanar i regel längre från födselreviret än honor (Det svenska Järvprojektet 2015).

3 Kungsörn – Inventeringsresultat

3.1 Bekräftade revir och häckningar

I år har ett revir med revirhävdande par av kungsörn bekräftats i länet. De verkar dock inte ha lyckats med sin häckning. I övrigt har Länsstyrelsen i år gjort 10 observationer av enstaka kungsörnar inom länet, vilka har varit födda 2014 eller av osäker ålder. Under fjolåret kunde en lyckad häckning av totalt två bekräftas i länet.

3.2 Kungsörnsstammens utveckling

Det är med dessa små siffror svårt att dra några slutsatser om hur utvecklingen ser ut för kungsörnsstammen i Örebro län.

4 Lodjur - Inventeringsresultat

4.1 Familjegrupper

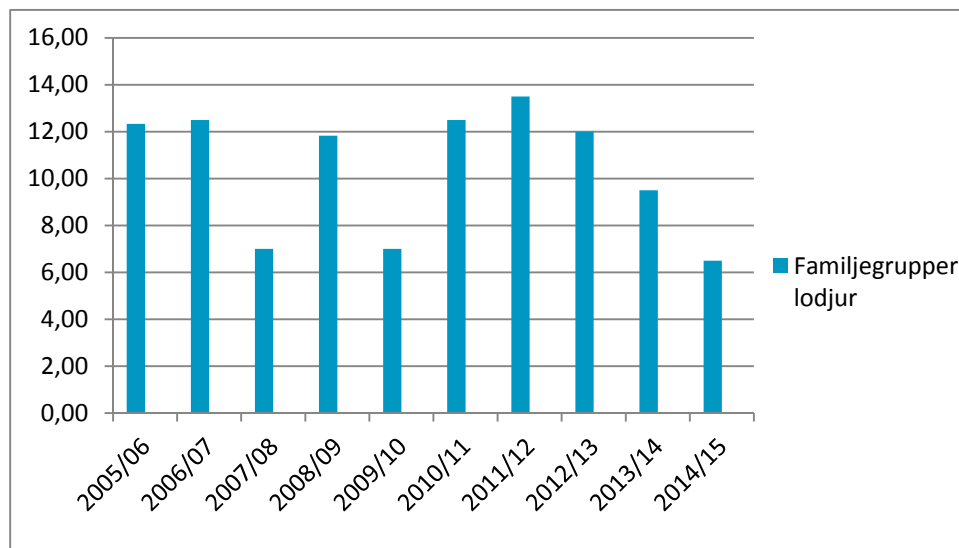
Vi har under vinterns inventering kunnat konstatera 5 länsegna familjegrupper av lodjur, samt 3 som delas med angränsande län, vilket ger Örebro län en fördelning på 6,5 familjegrupper lodjur (Viltskadecenter och Rovdata^A 2015).

4.2 Känd dödlighet

I november 2014 blev en vuxen lodjurshane påkörd av en bil i Lindesbergs kommun.

4.3 Lodjursstammens utveckling

Inventeringsresultatet har varierat kraftigt de senaste 10 åren för Örebro län (figur 1). I samband med inventeringen 14/15 bekräftades 6,5 familjegrupper lodjur. Vilket indikerar en fortsatt minskning från föregående år.

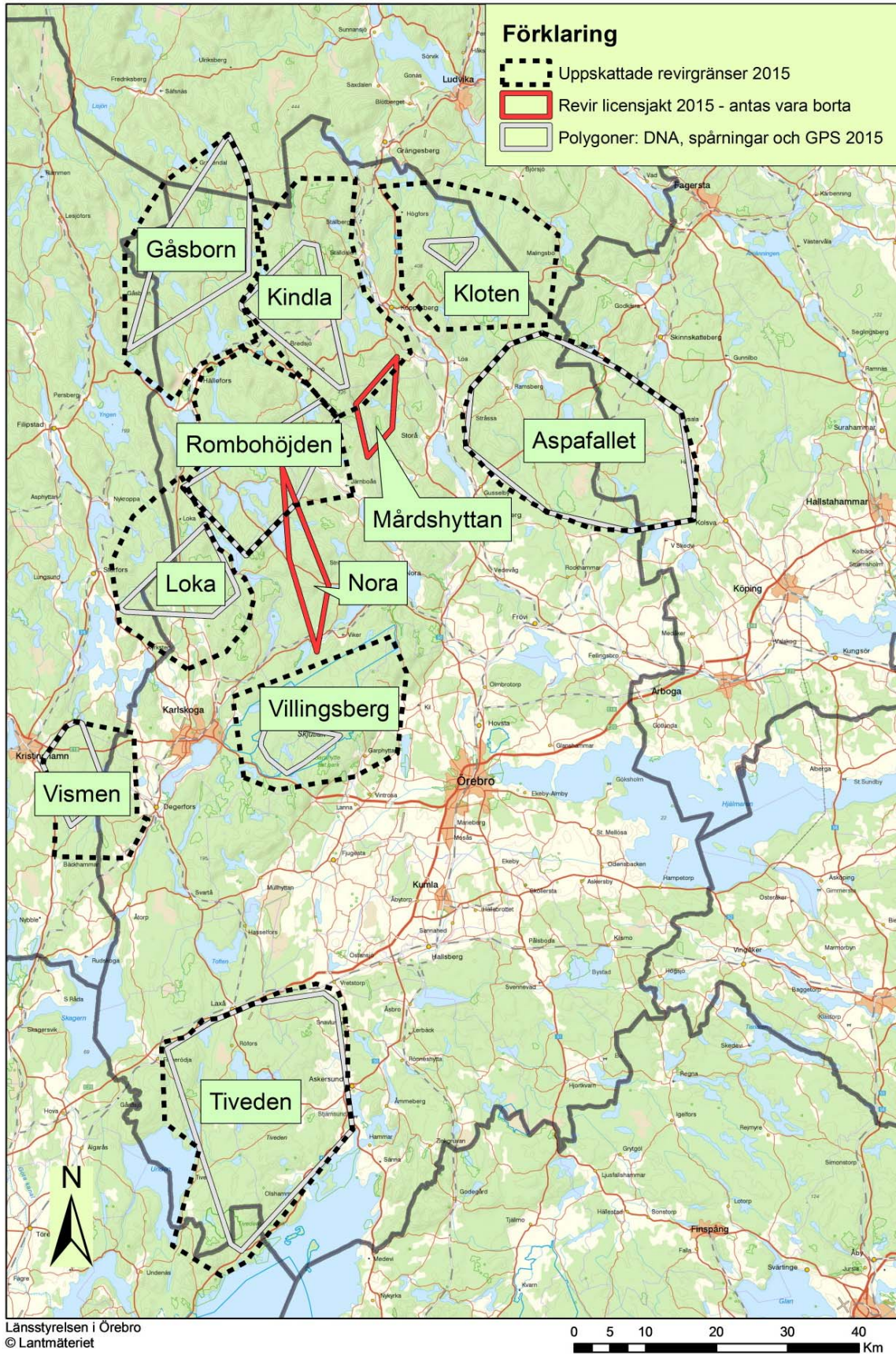
Figur 1: Örebro läns tilldelade familjegrupper av lodjur de senaste 10 inventeringarna.

5 Varg - Inventeringsresultat

5.1 Familjegrupper och Revirmarkerande par

Örebro län har enligt inventeringsresultatet för varg 6,8 familjegrupper och 1,5 revirmarkerande par, totalt 8,3 revir, se figur 2 (Viltskadecenter och Rovdata^B 2015). Totalt berördes länet under vintern 14/15 av 11 revir, varav 5 delades med ett eller två andra län och räknas därför till länet som 0,5 respektive 0,3 revir. Siffrorna visar familjegrupper och revirmarkerande par som man har kunnat konstatera existerat under inventeringssäsongen 14/15 (1 oktober – 31 mars). Alltså utan hänsyn till licensjakt eller annan dödlighet.

Vargrevir som berörde Örebro län vintern 2014/15

Figur 2: Revirkarta över Örebro län. De streckade gränserna är endast uppskattningar gjorda av Länsstyrelsen och det finns ingen garanti att vargar inte rör sig utanför dessa gränser, det är snarare troligt. Reviren Aspafallet och Tivedens Polygoner baseras på GPS-punkter och ger en god indikation på hur stora revir kan vara.

5.2 Känd dödlighet

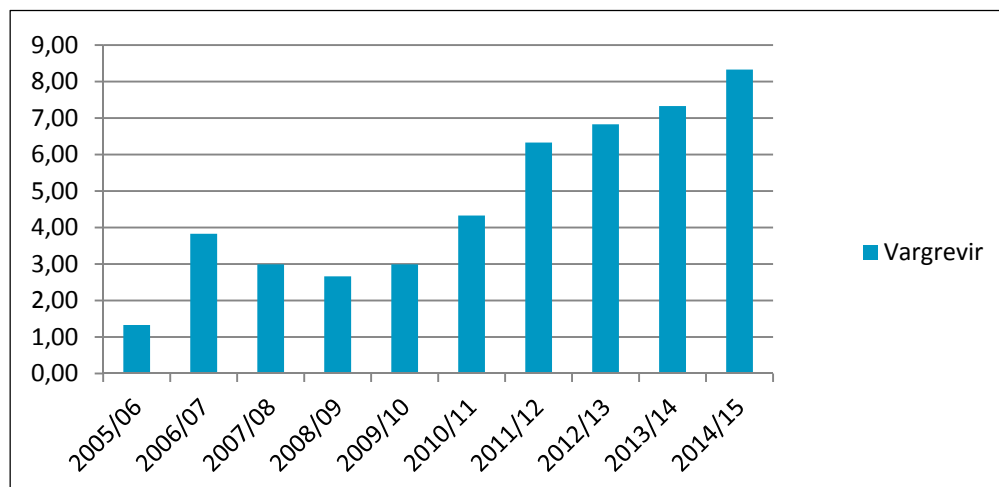
Under ett år kan vargar dö av olika anledningar. Totalt har man påträffat 18 döda vargar i Örebro län under inventeringssäsongen 14/15, se tabell. Merparten fälldes i samband med licensjakt (12). Övriga dog av trafik (2), skyddsjakt, sjukdom, annat rovdjur samt avlivning p.g.a. sjukdom.

Tabell 1: Hämtad från årets inventeringsrapport av varg (Viltskadecenter och Rovdata^B 2015). F står för hona och M för hane.

Datum	Kön	Kommun	Revir	Dödsorsak	Kommentar
2014-10-15	F	Ljusnarsberg	Kindla?	Skyddsjakt	§ 28 hund
2014-10-16	M	Ljusnarsberg	Kindla?	Trafikdödad	Tåg
2014-12-12	F	Nora	Nora	Trafikdödad	Bil
2015-01-01	M	Nora	Nora	Sjukdom	Skabb
2015-01-05	M	Lindesberg	Nora	Rovdjursdödad	
2015-01-16	F	Nora	Nora	Licensjakt	§ 23
2015-01-16	F	Lindesberg	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-17	M	Ljusnarsberg	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-17	M	Nora	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-17	M	Nora	Rombohöjden	Licensjakt	§ 23
2015-01-18	M	Nora	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-18	F	Lindesberg	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-19	F	Nora	Nora	Licensjakt	§ 23
2015-01-20	M	Ljusnarsberg	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-01-21	F	Nora	Nora	Avlivad	Djurskyddsskäl
2015-01-22	M	Nora	Nora	Licensjakt	§ 23
2015-01-22	F	Lindesberg	Mårdshyttan	Licensjakt	§ 23
2015-02-01	F	Hällefors	Rombohöjden	Licensjakt	§ 23

5.3 Vargstammens utveckling

Vi märker först nästa år vad jakten har haft för effekt på vargstammen i länet. Föregående år har stammen haft en stabil ökning (figur 3). Målet med licensjakten var att minska vargförekomsten där den var som tätast och skapa en nolltillväxt i populationen. Inga nya revir har konstaterats under vinterns inventeringssäsong (1 oktober t.o.m. 31 mars).

Figur 3: Antal vargrevir som fördelats till Örebro län genom åren. Viktigt att tänka på är att två revir ingick i vinterns område för licensjakt och antas idag ej finnas kvar i ursprunglig form.

6. Rapportering av rovdjursobservation

6.1 Skandobs

I Skandobs är det möjligt för alla att registrera sina observationer av stora rovdjur i Skandinavien (Skandobs 2015). Ju fler som deltar och registrerar sina fynd, desto bättre och mer exakta blir resultaten av inventeringarna. Det bidrar till ökad kunskap om förekomst och utbredning av dessa arter. Skandobs är en öppen databas där resultaten är tillgängliga för alla som använder tjänsten.

6.2 Förändring från föregående år

Nytt för i år är att endast Skandobs kommer att vara i bruk för att ta emot rapporter från allmänheten, Rovobs kommer alltså inte gå att använda i Örebro län i fortsättningen. Detta för att få en enda rapporteringstjänst vilket kommer ge en mer samlad bild över länets rovdjursobservationer. Skandobs är också en mer utvecklad tjänst som nu även har en mobilapp där man enkelt kan fota och registrera sin rovdjursobservation. Webbadressen är www.skandobs.se och mobilappen heter Skandobs Touch.

Referenser

Det svenska Järvprojektet (2015). *Utvandring och spridning*. Elektronisk [2015-07-15]
<http://jarvprojektet.weebly.com/utvandring-och-spridning.html>

Naturvårdsverket (2015). *Inventeringsmetodik för stora rovdjur*. Elektronisk [2015-01-02] Tillgänglig:
<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Vilt/Inventeringsmetodik-for-stora-rovdjur/>

Sahlén V, Swenson J, Brunberg S och Kindberg J. (2006). *Björnen i Sverige*. Skandinaviska björnprojektet. Rapport 2006-4.

Skandobs. (2015). *Det skandinaviska rapporteringssystemet för björn, järv, lodjur och varg*. Elektronisk [2015-08-10] <http://skandobs.se/>

Viltskadecenter och Rovdata^A (2015). *Inventering av lodjur 2015*. Beståndstatus för stora rovdjur i Skandinavien 2-2015. 36 s. Grimsö och Tromsö.

Viltskadecenter och Rovdata^B (2015). *Inventering av varg vintern 2014-2015*. Inventeringsresultat för stora rovdjur i Skandinavien 1-2015. 52s. Grimsö och Evenstad.

Länsstyrelsen
Örebro län

En samlade kraft!

www.lansstyrelsen.se/orebro

Besöksadress: Stortorget 22
Postadress: 701 86 Örebro
Telefon: 010-224 80 00
E-post: orebro@lansstyrelsen.se